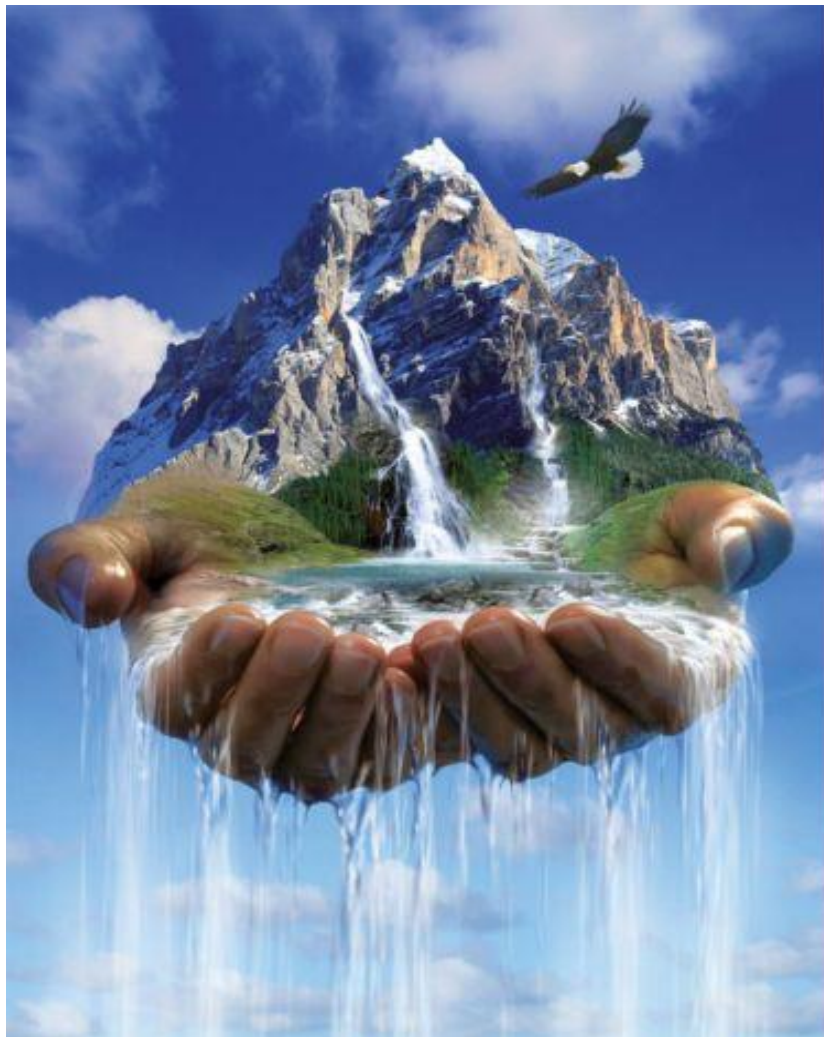

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ**

**ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ**

*(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)*

13 березня 2024 р

м. Київ

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ**

**ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ**

*(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)
13 березня 2024 р.*

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

**м. Київ
2024**

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор,
Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: Кондратюк М.В., к.мед.,н. доцент

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 13 березня 2024 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К.: МВЦ «Медінформ», 2024. – 228 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 13 березня 2024 р.) висвітлено широкий спектр актуальних питань у галузі гігієни та екології, що включають: стратегії розвитку науково-дослідницької діяльності; профілактику та лікування хронічних захворювань; вплив довкілля на здоров'я людини; епідеміологію та інфекційні захворювання; психологічні та соціальні аспекти здоров'я; охорону здоров'я в умовах воєнного стану, що підкреслює мультидисциплінарний підхід до розробки стратегій зміцнення здоров'я населення та покращення стану навколишнього середовища в розрізі розвитку єдиного здоров'я й програми лабораторного лідерства.

УДК _613+574]:061.3

*У разі повного або часткового використання матеріалів збірника
посилання обов'язкове
Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські
тексти без змін*

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

ВПЛИВ РІЗНИХ КОНЦЕНТРАЦІЙ ХЛОРАТИВ У ПИТНІЙ ВОДІ НА БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ПІДДОСЛІДНИХ ТВАРИН <i>Томашевська Л.А., Кравчун Т.Є., Дідик Н.В., Цицирук В.С.</i>	197
НАСЛІДКИ ВПЛИВУ ЗМІН КЛІМАТУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ <i>Турос О.І., Коблянська А.В., Бризницька Н.В.</i>	198
РЕСУРСООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД УПРАВЛІННЯ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИК СЬОГОДЕННЯ <i>Туряниця С.М., Юрочко Т.П.</i>	199
ЕКОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ В ОСВІТІ ТА ПІДГОТОВЦІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я <i>Туряниця С.М., Гульчій О.П., Балашов К.В.</i>	201
МАКС ЙОЗЕФ ФОН ПЕТТЕНКОФЕР: ДО 205- РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ <i>Федоренко В.І.</i>	202
УЛЬТРАМІКРОСКОПІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТКАНИНИ ПЕЧІНКИ ЗА УМОВ ВПЛИВУ СВИНЦЮ <i>Федоренко Ю.В., Ковалишин В.І.</i>	203
ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Фенюк О.В., Кулешова М.М.</i>	205
СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ШИГЕЛЬЗІВ В УКРАЇНІ <i>Фогель М.С.</i>	206
РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЛІКАРНІ В УМОВАХ ЗАГРОЗИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО УРАЖЕННЯ <i>Худошина О.В., Курділь Н.В., Черненко В.А., Бабич В.А.</i>	207
ГРУНТ ЯК ДЖЕРЕЛО ВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУРИ <i>Цвігун В.О.</i>	209
АНАЛІЗ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ <i>P.AERUGINOSA</i> ПРИ ІНФЕКЦІЯХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ <i>Черкасова В.С., Вовк О.О., Коваленко Н.І.</i>	210
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ГІГІЄНИЧНОГО МОНІТОРИНГУ НА ОБ'ЄКТАХ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ В М. КИЄВІ <i>Чумак С.П., Шкуро В.В., Павлова В.М.</i>	211
ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ ЛАБОРАТОРНОГО КОНТРОЛЮ ШКІДЛИВОГО ВПЛИВУ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА І ТРУДОВОГО ПРОЦЕСУ НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ <i>Чумак С.П., Шкуро В.В., Шаповал О.В.</i>	213

зони України, на прикладі Вінницької області, був стійким до cucumber mosaic virus (CMV), тоді як інші віруси досить активно зберігалися. Отже, наші результати підтверджують, що ґрунт є резервуаром вірусних патогенів, які згідно своїх видових особливостей та погодно-кліматичних мають здатність тривалий час зберігатися в агроценозах України.

Визначення ареалу розповсюдженості, механізмів передачі, кола рослин-господарів, реакції на зміни оточуючого середовища дасть змогу прогнозувати появу та розвиток вірусних хвороб і правильно виробляти стратегію і тактику боротьби з ними – запровадження стійких сортів, цілеспрямована боротьба з резервантами та переносками, отримання безвірусного посадкового матеріалу, технологій вирощування культур для нівелювання дії патогенів різноманітної природи.

АНАЛІЗ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ *P. AERUGINOSA* ПРИ ІНФЕКЦІЯХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

¹Черкасова В.С., ²Вовк О.О., ²Коваленко Н.І.

¹Центр легеневого здоров'я, м. Львів,

²Харківський національний медичний університет

Вступ. *Pseudomonas aeruginosa* – один з основних збудників гнійно-запальних процесів, особливо в умовах стаціонару. Разом з іншими членами цієї групи грамнегативних бацил є опортуністичними патогенами, які часто викликають внутрішньолікарняні інфекції в тому числі інфекції дихальних шляхів, причому до найбільш серйозних уражень слід відносити ШВЛ-асоційовані пневмонії. *P. aeruginosa* входить до найбільш розповсюджених мікроорганізмів із високою антибіотикорезистентністю.

Мета роботи. Аналіз результатів моніторингу антибіотикорезистентності ізолятів *P. aeruginosa*, виділених від хворих на інфекційні захворювання нижніх дихальних шляхів.

Матеріал та методи. У роботі використані результати дослідження мікроорганізмів, виділених від хворих з патологією нижніх дихальних шляхів, які знаходились на лікуванні у Центрі легеневого здоров'я м. Львова. Клінічний матеріал – мокротиння, промивні води, отримані при бронхоальвеолярному лаважі. Для ідентифікації виділених чистих культур і визначення чутливості бактерій до антибіотиків використовували автоматичний бактеріологічний аналізатор Vitec-2 compact bioMérieux (Франція).

Показники ефективності адміністрування антибіотиків розраховували згідно Наказу № 1614 від 03.08.21 «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах/зкладах надання соціальних послуг/соціального захисту населення».

Було проведено моніторинг частоти резистентності синьогнійної палички до наступних антибіотиків: гентаміцин, тобраміцин, амікацин, колістин, ципрофлоксацин, левофлоксацин, моксифлоксацин, азитроміцин, кларитроміцин, амоксиклав, піперацилін+тазобактам, меропенем, іміпенем, цефепім, цефоперазон, цефотаксим, цефтазидим.

Результати дослідження та їх обговорення. Серед досліджених антибіотиків найбільш ефективними виявилися цефоперазон і цефотаксим, до яких не було виділено жодного резистентного штаму *P. aeruginosa*. Частота резистентних ізолятів до інших антибіотиків коливалася від 0,08 для амікацину до 1,0 для амоксиклаву. До цефалоспоринів – цефепіму і цефтазидиму – резистентними виявилися 19 і 13% штамів відповідно (частота резистентних ізолятів 0,19 і 0,13 відповідно). Показники стійкості бактерій до інших бета-лактамних антибіотиків були вищими, а саме: частота резистентних ізолятів до меропенему була 0,20, до іміпенему – 0,23, а до комбінованого препарату (піперацилін+тазобактам) половина досліджених штамів були стійкими. Резистентні штами до гентаміцину і тобраміцину виділялися з частотою 0,19 і 0,28 відповідно. Для колістину і азитроміцину показник частоти резистентних ізолятів становив 0,25, а для кларитроміцину – 0,5. Серед досліджених фторхінолонів досить високі значення були зафіксовані для всіх трьох препаратів: для моксифлоксацину – 0,25, ципрофлоксацину – 0,28, левофлоксацину – 0,33.

На значення індексу антимікробної резистентності (АМР) суттєвий вплив мала частота споживання антибіотиків. Найменш вживаними виявилися тобраміцин, колістин, ципрофлоксацин, тому АМР для них був найнижчим серед інших антибіотиків, до яких бактерії мали певні рівні резистентності. У зв'язку з активним призначенням цефепіму і цефтазидиму значення АМР для них були вищими, ніж у інших антибіотиків з меншою ефективністю.

Висновки. Найбільш ефективними щодо *P. aeruginosa* були цефалоспоринові антибіотики, а саме: цефоперазон і цефотаксим, до яких не зафіксовано резистентних штамів. Частота резистентних ізолятів до інших груп антибіотиків коливалася в межах 19-100%.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ГІГІЄНИЧНОГО МОНІТОРИНГУ НА ОБ'ЄКТАХ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ В М. КИЄВІ

Чумак С.П., Шкуро В.В., Павлова В.М.

ДУ “Київський міський ЦКПХ МОЗ”

Транспортна галузь в державі, як ніяка галузь народного господарства, є зоною надзвичайно високого ступеню ризику в епідемічному відношенні через потужні, які весь час збільшуються, міграційні процеси, особливо зараз в період воєнного стану. Крім біологічної небезпеки, транспорт створює значне техногенне навантаження на довкілля, є джерелом третини шкідливих забруднювачів в Україні хімічної та фізичної природи: шум, вібрація, різні види випромінювання та інші, які впливають на стан громадського здоров'я значно більше ніж інфекційні чинники. Середньорічний пасажиропотік залізницями країни становить близько трьохсот мільйонів пасажирів, середньорічний об'єм вантажоперевезень становить понад 156 млн.т/км нетто. Також важливою транспортною системою столичного мегаполісу є – КП «Київський метрополітен», що забезпечує безперебійне транспортне обслуговування майже